

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการทบทวนแนวความคิดและทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาเพื่อศึกษาการวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์” เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพกับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิในการเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๑๓,๗๒๖ คน

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ดังนี้

๓.๒.๓ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากประชาชนที่มีสิทธิในการเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง จำนวน ๑๓,๗๒๖ คน ที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ ๐.๐๕ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย	N	=	จำนวนประชากรทั้งหมด
	e	=	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
	n	=	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งหมด ๑๓,๗๒๖ คน เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้

$$n = \frac{13,726}{1 + 13,726(0.05)^2}$$

$$n = \frac{13,726}{1 + 34.315}$$

$$n = \frac{13,726}{35.315}$$

$$n = 388.67$$

$$n = 389$$

เพราะฉะนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ ๓๘๙ คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้หลักการสุ่มแบบแบ่งชั้น ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วน โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร เพื่อให้ได้ข้อมูลมีลักษณะกระจาย ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนของประชากร โดยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ ๑๒๖. เป็นระดับในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างเป็นสัดส่วนโดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละชั้น} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

จากสูตรจะได้ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ รวม ๓๘๙ คน รายละเอียดดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

หมู่ที่	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑	๒,๓๑๖	๖๕
๒	๔,๐๕๘	๑๑๕
๓	๓๐๕	๙
๔	๗๔๒	๒๑
๕	๑,๗๐๓	๔๘
๖	๑,๔๐๕	๔๐
๗	๒,๗๔๙	๗๘
๘	๔๔๘	๑๓
รวม	๑๓,๗๒๖	๒๘๙

ตารางที่ ๓.๑ ที่ มาของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๗ รูป/คน ดังนี้

๑. นายวรพจน์ ทับพุ่ม ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง
๒. นายเนตรชนก จันทร์สว่าง ตำแหน่ง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง
๓. ดร.เสริม จันทร์คำ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดยางงาม
๔. ดร.กรวี เพิ่มพูน ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษ สพป.นครสวรรค์ เขต ๓
๕. ดร.สรโรจ วงษ์ธนบูรณ์ ตำแหน่ง ครูเชี่ยวชาญ วิทยาลัยอาชีวศึกษา นครสวรรค์
๖. พระครูสมุห์ณรงค์ โฆสิตธมโม ตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดเทพโฆสิตตาราม
๗. พระโสภณวรารณ, ดร. ตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดรณานิคมบรรพตอารามหลวง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

๓.๑.๑ ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

๑. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำรา การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม
๒. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้
๓. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
๔. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
๕. นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
๖. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
๗. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
๘. รวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์

๓.๑.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมา โดยศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ หรือตรวจสอบรายการ โดยถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา สถานภาพสมรส ดำรงตำแหน่ง รายได้ ประสบการณ์การทำงาน และพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ทั้ง

๔ ด้าน ประกอบด้วย ๑) เมตตา ๒) กรุณา ๓) มุทิตา และ ๔) อุเบกขา โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับ ตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

๕ หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
๔ หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับมาก
๓ หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
๒ หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
๑ หมายถึง	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง ๔ ด้าน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้เลือกตอบโดยเสรี

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจมีขั้นตอน ดังนี้

๑. ขออนุญาตจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

๒. นำแบบสอบถามจำนวน ๓๘๙ ชุด พร้อมหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามไปติดต่อกับผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อแจกแบบสอบถามกับ

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ เก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการเก็บคืนภายใน ๒ สัปดาห์

๓. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ทั้งหมดโดยอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์จำนวน ๓๘๙ ชุด คิดเป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืนร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ

๒. ความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมืองจังหวัดนครสวรรค์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิด ของเบสต์ (Best) ดังนี้

๔.๕๐ – ๕.๐๐	หมายความว่า	มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
๓.๕๐ – ๔.๔๙	หมายความว่า	มีความคิดเห็นในระดับมาก
๒.๕๐ – ๓.๔๙	หมายความว่า	มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
๑.๕๐ – ๒.๔๙	หมายความว่า	มีความคิดเห็นในระดับน้อย
๑.๐๐ – ๑.๔๙	หมายความว่า	มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

๓. การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓ กลุ่มขึ้นไป จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD)

๔. แบบสอบถามปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ทั้ง ๔ ด้าน วิเคราะห์เนื้อหา สาระประเด็นสำคัญแล้วนำเสนอเป็นการเขียนแบบความเรียง

๕. รูปแบบแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ นำเสนอเป็นแผนภาพพร้อมคำอธิบาย